

Rok akademicki:	2025/2026
Nazwa przedmiotu:	<i>Podstawy prawne ochrony środowiska w Polsce i UE</i>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim:	<i>Legal basis for environmental protection in Poland and the EU</i>
Poziom studiów:	<i>I stopnia</i>

I USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW:

Poziom kształcenia:	<i>Studia I stopnia</i>
Forma prowadzenia studiów:	<i>niestacjonarne</i>
Kierunek studiów:	<i>Administracja</i>
Profil studiów:	<i>praktyczny</i>
Specjalność:	<i>wszystkie</i>
Wydział:	<i>Wydział Administracji i Nauk Społecznych</i>
Jednostka prowadząca przedmiot w ramach zlecenia:	<i>Wydział Administracji i Nauk Społecznych</i>
Koordynator przedmiotu:	<i>prof. WSHP dr Adam Erechemla dr h.c.</i>
Prowadzący przedmiot:	<i>mgr Izabela Dzieciuch (wykład), mgr Dominika Wilk (ćwiczenia)</i>

II OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU:

Przynależność do grupy przedmiotu:	<i>podstawowe</i>
Poziom przedmiotu:	<i>podstawowy</i>
Status przedmiotu:	<i>obowiązkowy</i>
Język wykładowy:	<i>polski</i>
Usytuowanie przedmiotu w planie studiów- semestr nominalny:	<i>V - piąty</i>
Usytuowanie realizacji przedmiotu w roku akademickim:	<i>rok trzeci</i>
Kryterium doboru słuchaczy:	<ul style="list-style-type: none"> <i>wymagania formalne: brak</i> <i>założenia wstępne: student posiada wiedzę z zakresu podstaw prawoznawstwa</i>

III. EFEKTY KSZTAŁCENIA I SPOSÓB PROWADZENIA ZAJĘĆ:

III.1. Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi instytucjami prawa ochrony środowiska, zasadami prawa ochrony środowiska, organami ochrony środowiska, ocenami oddziaływania na środowisko, odpowiedzialnością w ochronie środowiska (administracyjna, cywilna i karna), instrumentami prawno-finansowymi ochrony środowiska oraz regulacjami sektorowymi w ochronie środowiska. W trakcie zajęć zostaną poddane analizie podstawowe mechanizmy prawne rządzące prawem ochrony środowiska.

III. 2. Efekty kształcenia, z podziałem na W, U, K, wraz z odniesieniem do efektów kształcenia dla obszaru (obszarów) i kierunku

Lp.	Opis efekty kształcenia	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla obszaru
WIEDZA			
W1	ma podstawową wiedzę o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk, w tym wiedzę o charakterze nauk o administracji i ich usytuowaniu w systemie nauk społecznych	S6P_W01	P6U_W, P6S_WG, P6S_WK
W2	zna terminy i pojęcia z zakresu nauk prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i politycznych oraz ma wiedzę na temat gałęziowego i dziedzinowego podziału prawa	S6P_W15	P6U_W, P6S_WG, P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI			
U1	potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu nauk prawnych (ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji) i pozyskiwać odpowiednie dane w celu analizowania i interpretowania wyzwań stojących przed współczesnym państwem, administracją publiczną i przedsiębiorcami, a także w celu analizowania i interpretowania motywów i wzorców ludzkich zachowań w tych obszarach (także na tle doświadczeń dziejowych).	S6P_U02	P6U_U, P6S_UK, P6S_UU, P6S_UO, P6S_UW
U2	opanował aparat pojęciowy z zakresu nauk prawnych i ekonomicznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji	S6P_U11	P6U_U, P6S_UK, P6S_UU, P6S_UO, P6S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K1	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi uzupełniać oraz doskonalić swoją wiedzę i umiejętności, wykorzystując źródła wiedzy z obszaru nauk prawnych i ekonomicznych.	S6P_K01	P6U_K, P6S_KR, P6S_KK, P6S_KO
K2	ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań w różnych obszarach życia społecznego regulowanych przepisami prawa publicznego (ze szczególnym uwzględnieniem prawa administracyjnego) i prywatnego oraz w sferze gospodarczej, wykazując się myśleniem i działaniem przedsiębiorczym	S6P_K06	P6U_K, P6S_KR, P6S_KK, P6S_KO
K3	jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa i współdziałania w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących zadania w zakresie administracji publicznej i prywatnej, a także do porozumiewania się z osobami niebędącymi specjalistami w dziedzinie administracji.	S6P_K07	P6U_K, P6S_KR, P6S_KK, P6S_KO

III. 3. Formy zajęć dydaktycznych i ich wymiar

W	Ć	L	K	S
15	5	-	-	-

III. 4. Forma nauczania:

- 1) Wykład (może być prowadzony z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość),
- 2) Ćwiczenia (mogą być prowadzone z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość).

III. 5. Treści kształcenia

WYKŁAD + ĆWICZENIA:

1. Ogólna charakterystyka podstaw prawnych ochrony środowiska
2. Zasady prawa ochrony środowiska
3. Organy ochrony środowiska
4. Ocena oddziaływania na środowisko
5. Odpowiedzialność administracyjna w ochronie środowiska
6. Odpowiedzialność cywilna w ochronie środowiska
7. Odpowiedzialność karna w ochronie środowiska
8. Instrumenty finansowo-prawne w ochronie środowiska
9. Ochrona powietrza
10. Ochrona wód
11. Ochrona przed odpadami
12. Ochrona bioróżnorodności
13. Ochrona przed hałasem
14. Prawna regulacja gospodarki odpadami
15. Prawne formy ochrony przyrody

III. 6. Metody weryfikacji efektów kształcenia

Efekt kształcenia	Forma oceny*					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Esej	Sprawozdanie
Wszystkie efekty		x				

*Proszę zaznaczyć czym kończy się przedmiot

III. 7. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia

Efekt kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
W1	Nie ma podstawowej wiedzy o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk, w tym wiedzy o charakterze nauk o administracji i ich usytuowaniu w systemie nauk społecznych	Podstawowa wiedza o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk, w tym wiedza o charakterze nauk o administracji i ich usytuowaniu w systemie nauk społecznych	Dobra wiedza o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk, w tym wiedza o charakterze nauk o administracji i ich usytuowaniu w systemie nauk społecznych	Bardzo dobra wiedza o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk, w tym wiedza o charakterze nauk o administracji i ich usytuowaniu w systemie nauk społecznych
W2	Nieznajomość terminów i pojęć z zakresu nauk prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i politycznych oraz brak wiedzy na temat gałęziowego i dziedzinowego podziału prawa	Podstawowa znajomość terminów i pojęć z zakresu nauk prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i politycznych oraz wiedza na temat gałęziowego i dziedzinowego podziału prawa	Dobra znajomość terminów i pojęć z zakresu nauk prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i politycznych oraz wiedza na temat gałęziowego i dziedzinowego podziału prawa	Bardzo dobra znajomość terminów i pojęć z zakresu nauk prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i politycznych oraz wiedza na temat gałęziowego i dziedzinowego podziału prawa
U1	Całkowity brak umiejętności	Podstawowa umiejętność	Dobra umiejętność wykorzystania	Bardzo dobra umiejętność

	wykorzystania podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu nauk prawnych (ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji) i pozyskiwania odpowiednich danych w celu analizowania i interpretowania wyzwań stojących przed współczesnym państwem, administracją publiczną i przedsiębiorcami, a także w celu analizowania i interpretowania motywów i wzorców ludzkich zachowań w tych obszarach (także na tle doświadczeń dziejowych).	wykorzystania podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu nauk prawnych (ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji) i pozyskiwania odpowiednich danych w celu analizowania i interpretowania wyzwań stojących przed współczesnym państwem, administracją publiczną i przedsiębiorcami, a także w celu analizowania i interpretowania motywów i wzorców ludzkich zachowań w tych obszarach (także na tle doświadczeń dziejowych).	podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu nauk prawnych (ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji) i pozyskiwania odpowiednich danych w celu analizowania i interpretowania wyzwań stojących przed współczesnym państwem, administracją publiczną i przedsiębiorcami, a także w celu analizowania i interpretowania motywów i wzorców ludzkich zachowań w tych obszarach (także na tle doświadczeń dziejowych).	wykorzystania podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu nauk prawnych (ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji) i pozyskiwania odpowiednich danych w celu analizowania i interpretowania wyzwań stojących przed współczesnym państwem, administracją publiczną i przedsiębiorcami, a także w celu analizowania i interpretowania motywów i wzorców ludzkich zachowań w tych obszarach (także na tle doświadczeń dziejowych).
U2	Nieznajomość aparatu pojęciowego z zakresu nauk prawnych i ekonomicznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji	Podstawowa znajomość aparatu pojęciowego z zakresu nauk prawnych i ekonomicznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji	Dobra znajomość aparatu pojęciowego z zakresu nauk prawnych i ekonomicznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji	Bardzo dobra znajomość aparatu pojęciowego z zakresu nauk prawnych i ekonomicznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji
K1	Nie ma świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności, nie rozumie potrzeby uczenia się przez całe życie i nie potrafi uzupełniać oraz doskonalić swojej wiedzy i umiejętności, wykorzystując źródła wiedzy z obszaru nauk prawnych i ekonomicznych	Ma dostateczną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi dostatecznie uzupełniać oraz doskonalić swoją wiedzę i umiejętności, wykorzystując źródła wiedzy z obszaru nauk prawnych i ekonomicznych.	Ma dobrą świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi dobrze uzupełniać oraz doskonalić swoją wiedzę i umiejętności, wykorzystując źródła wiedzy z obszaru nauk prawnych i ekonomicznych.	Ma bardzo dobrą świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi bardzo dobrze uzupełniać oraz doskonalić swoją wiedzę i umiejętności, wykorzystując źródła wiedzy z obszaru nauk prawnych i ekonomicznych.
K2	Nie ma przekonania o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań w różnych obszarach życia społecznego regulowanych przepisami prawa	ma dostateczne przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań w różnych obszarach życia społecznego regulowanych przepisami prawa	ma dobre przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań w różnych obszarach życia społecznego regulowanych przepisami prawa	ma bardzo dobre przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań w różnych obszarach życia społecznego regulowanych przepisami prawa publicznego (ze

	publicznego (ze szczególnym uwzględnieniem prawa administracyjnego) i prywatnego oraz w sferze gospodarczej, wykazując się myśleniem i działaniem przedsiębiorczym	publicznego (ze szczególnym uwzględnieniem prawa administracyjnego) i prywatnego oraz w sferze gospodarczej, wykazując się przeciętnym myśleniem i działaniem przedsiębiorczym	publicznego (ze szczególnym uwzględnieniem prawa administracyjnego) i prywatnego oraz w sferze gospodarczej, wykazując się dobrym myśleniem i działaniem przedsiębiorczym	szczególnym uwzględnieniem prawa administracyjnego) i prywatnego oraz w sferze gospodarczej, wykazując się bardzo dobrym myśleniem i działaniem przedsiębiorczym
K3	Nie jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa i współdziałania w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących zadania w zakresie administracji publicznej i prywatnej, a także do porozumiewania się z osobami niebędącymi specjalistami w dziedzinie administracji.	jest dostatecznie przygotowany do aktywnego uczestnictwa i współdziałania w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących zadania w zakresie administracji publicznej i prywatnej, a także do porozumiewania się z osobami niebędącymi specjalistami w dziedzinie administracji.	jest dobrze przygotowany do aktywnego uczestnictwa i współdziałania w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących zadania w zakresie administracji publicznej i prywatnej, a także do porozumiewania się z osobami niebędącymi specjalistami w dziedzinie administracji.	Jest bardzo dobrze przygotowany do aktywnego uczestnictwa i współdziałania w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących zadania w zakresie administracji publicznej i prywatnej, a także do porozumiewania się z osobami niebędącymi specjalistami w dziedzinie administracji.

III. 8. Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Literatura podstawowa:

1. Wierzbowski B., Rakoczy B., *Prawo ochrony środowiska*, Warszawa 2023
2. Radecki W., *Komentarz do ustawy Prawo ochrony środowiska*, Wrocław 2002
3. *Ochrona środowiska i przyrody - wybrane aspekty prawne i ekonomiczne dotyczące JST*, Dacko
4. *Prawo ochrony środowiska*, red. M. Górski, Warszawa 2018
5. *Wybrane aspekty ekologii, ekologiki, bezpieczeństwa i zarządzania środowiskowego oraz prawa w ochronie środowiska*, (red. J. S. Kierzkowska), Gdańsk 2016
6. Ustawa -Prawo ochrony środowiska

Literatura uzupełniająca:

- Radziszewski E., *Prawo ochrony środowiska. Przepisy. Komentarz*, Warszawa 2003
- Korzeniowski P., *Model prawny systemu gospodarki odpadami*, Łódź 2017.
- Radecki W., *Ustawa o ochronie przyrody*, Warszawa 2008
- *Środowisko*, Miesięcznik wyd. Maxpress
- *Prawo i środowisko*, Kwartalnik wyd. Maxpress
- *Prawo ochrony różnorodności biologicznej*, red. Górski M., Miłkowska-Rębowska J., Warszawa 2013
- *Prawo ochrony środowiska*, red. J. Stelmasiak, Warszawa 2009
- *Zagadnienia systemowe prawa ochrony środowiska*, red. Korzeniowski P., Łódź 2015

IV. NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

1 punkt ECTS odpowiada 25godzinom pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia z uwzględnieniem czasu pracy własnej (średnio)

Aktywność	Obciążenie studenta
1. Udział w wykładach –samodzielne czytanie	15 h
2. Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	25 h
3. Udział w ćwiczeniach/ w laboratoriach*	5 h
4. Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń/ laboratoriów*	25 h
5. Udział w konsultacjach	20 h
6. Wykonanie projektu i dokumentacji	-
7. Przygotowanie do egzaminu i udział w egzaminie	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 h
Punkty ECTS za moduł	4 ECTS
Obciążenie studenta związane z zajęciami praktycznymi/innymi	2 ECTS
Obciążenie studenta na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich.	2 ECTS

*Proszę zaznaczyć właściwe

Podpis prowadzącego przedmiot:

Wykłady .....

Ćwiczenia .....

Podpis akceptującego sylabus:

Rektor (osoba upoważniona) .....